

повинні налагодити взаємовідносини з громадськістю. Для цього варто активно використовувати у своїй діяльності засоби, прийоми, методи та процедури нової для України технології зв'язків із громадськістю, впроваджуючи нові комунікативні технології.

Саме тому сьогодні важливо, щоб керівники органів державної влади усвідомили значущість функціонування служб зв'язків із громадськістю. Це допоможе підняти імідж органів влади й поступово повернути довіру до держави в цілому.

Список бібліографічних посилань

1. Тихомирова Є. Б. Зв'язки з громадськістю : навч. посіб. Київ : НМЦВО, 2001. 560 с.
2. Мех О. В. Служби із зв'язків з громадськістю в органах виконавчої і законодавчої влади та місцевого самоврядування на сучасному етапі розвитку Україні : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.08. Київ, 2004. 20 с.
3. Татарінова Г. Н. Современная пресс-служба : учеб. пособие. Омск : ОмГТУ, 2007. 79 с.

Одержано 11.04.2018

УДК 342.9:347.963

Олександр Олександрович Мозговий,
адвокат

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ СЕРВІСНОЇ ФУНКЦІЇ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Докорінні зміни, які відбуваються на теренах нашої держави стали поштовхом для перегляду багатьох підходів щодо сутності правових явищ та принципів діяльності більшості державних інституцій. Особливо цікавим, в цьому аспекті є діяльність одного із найбільших та важливих державних інститутів – Міністерства внутрішніх справ України та відповідно центральних органів виконавчої влади, які входять до складу останнього. Інтерес до діяльності відповідного органу викликаний багатьма причинами, оскільки саме на останній, покладено завдання щодо забезпечення формування державної політики у сферах:

1) забезпечення охорони прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку, а також надання поліцейських послуг;

2) захисту державного кордону та охорони суверенних прав України в її виключній (морській) економічній зоні;

3) цивільного захисту, захисту населення і територій від надзвичайних ситуацій та запобігання їх виникненню, ліквідації надзвичайних ситуацій, рятувальної справи, гасіння пожеж, пожежної та техногенної безпеки, діяльності аварійно-рятувальних служб, а також гідрометеорологічної діяльності;

4) міграції (імміграції та еміграції), у тому числі протидії нелегальній (незаконній) міграції, громадянства, реєстрації фізичних осіб, біженців та інших визначених законодавством категорій мігрантів [1].

Міністерство внутрішніх справ, до складу якого входять відповідні державні інституції, є по-суті, одним із головних державних органів, який в процесі реалізації своїх повноважень застосовує примусові заходи, які обмежують права людини. Саме це, викликає постійну увагу громадськості до діяльності останнього та є лакмусовим папірцем тих докорінних змін, які відбуваються в процесі реформування. З метою перегляду функціонування зазначених органів, на законодавчому рівні було здійснено спробу змінити ідеологію роботи цих інституцій, які входять до складу Міністерства внутрішніх справ, з каральної на сервісну, тощо. Однак, зміна ідеології – це довга та кропітка робота, яка передбачає зміну в першу чергу, правосвідомості всіх учасників відповідних правовідносин, формування відповідної державної політики та просвітницької діяльності серед всіх верств населення, перегляд підходів, форм та методів діяльності органів, які входять до складу МВС України. Як відомо, правові категорії, які закріплені на законодавчому рівні є базовими та передбачають єдине та однозначне трактування, оскільки від цього залежить практика правозастосування, та саме головне, є основою дотримання прав і свобод осіб. Це питання особливо гостро стоїть в аспекті діяльності Міністерства внутрішніх справ та органів, які входять до складу останнього. Це пов'язано з тим, що Закон України «Про Національну поліцію», визначаючи завдання поліції, акцентує на тому, що останні надають поліцейські

послуги у певних сферах. Виникає питання: як тлумачити категорію «поліцейські послуги», «адміністративні послуги», «сервісна функція», «сервісна держава»? Як зміну пріоритетів та принципів діяльності сучасної держави, чи як окрему функцію держави тощо. Для відповіді на це питання проаналізуємо деякі наукові позиції.

Так, цікавою є позиція О. В. Джафарової, яка зазначає, що в основі організації і функціонування сучасної Української держави є суспільний договір, який передбачає, що держава утворюється волевиявленням вільних і незалежних осіб, та зобов'язується всіляке сприяти в реалізації прав людини, а у випадках їх порушення захищати останні. При цьому інша сторона суспільного договору також має певні зобов'язання серед яких: сплата податків, дотримання встановлених правил поведінки, обов'язок захищати цілісність держави тощо. Слід зауважити, що при цьому віддається пріоритет та можливості особам реалізувати належні їм права, зокрема і у відносинах з публічною адміністрацією. Саме в такому підході розкривається сучасне уявлення про державу як про інституцію, що надає певні послуги особам, які так би мовити їх «замовляють». Коло цих «послуг» прямо впливає із публічних функцій держави, які є змістовним наповненням, підґрунтям для виокремлення та закріплення конкретних прав та обов'язків суб'єктів відповідних відносин [2]. Однак, ми вважаємо, що доцільніше говорити про державу як певну інституцію, яка бере на себе зобов'язання щодо належної реалізації прав і свобод осіб, які трансформуються у певні функції останньої. Визначаючи функції держави, доцільно звернутися до Конституції України, яка чітко визначила, що до останніх доцільно віднести: законодавчу (формування державної політики та правил поведінки в державі), виконавчу (безпосередня реалізація прав і свобод осіб) та судову функцію. Саме виконавча функція забезпечує реалізацію прав і свобод осіб через відповідні державні інституції. На сьогодні Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» [3], визначається організація, повноваження та порядок діяльності останніх. Так, систему центральних органів виконавчої влади складають міністерства України та інші центральні органи виконавчої влади. При цьому міністерства забезпечують формування та реалізацію

державної політики в одній чи декількох сферах, а інші центральні органи виконавчої влади виконують окремі функції з реалізації державної політики [3]. Згідно ст. 16 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади», центральні органи виконавчої влади утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики [3]. Згідно Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» останні можуть виконувати тільки такі завдання: 1) надання адміністративних послуг; 2) здійснення державного нагляду (контролю); 3) управління об'єктами державної власності; 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність; 5) здійснення інших завдань, визначених законами України [3].

Виходячи з вищенаведеного можна говорити про існування окремої функції органів виконавчої влади, а саме: надання адміністративних послуг (сервісна функція). Постає питання як остання співвідноситься с категорією «поліцейські послуги»? Так, О. С. Проневич наголошує на існуванні «поліцейської функції держави». Яка, на його думку, охоплює реалізацію комплексу заходів регулятивного впливу держави на суспільні процеси [4]. Запропоноване розуміння вводить більше плутанини, чим дає відповіді на зміст останньої. Водночас запровадження такої категорії, як «поліцейські послуги» протирічить Законам України «Про центральні органи виконавчої влади» та «Про адміністративні послуги».

На підставі викладеного, зробимо висновок, що сервісна держава – це ідеологія в основі, якої закладено пріоритет прав і свобод осіб, як найвищу цінність в діяльності держави. Що стосується сервісної функції, то остання є однією із функцій органів виконавчої влади, яка має свій прояв, шляхом надання адміністративних послуг. Трансформуючи вищенаведене на предмет нашого дослідження, зауважимо, що «сервісна функція» Міністерства внутрішніх справ України нами буде розумітися в межах категорії «адміністративної послуги», визначення якої надано в Законі України «Про адміністративні послуги» [5], та з метою реалізації останньої були створені сервісні центри МВС України. Виходячи з цього категорії «адміністративні послуги» та «поліцейські послуги» не є тотожними.

Список бібліографічних посилань

1. Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від д 28.10.2015 № 877. *Офіційний вісник України*. 2015 р. № 89. Ст. 2971.

2. Джафарова О. В. Щодо розуміння категорії «публічно-сервісна діяльність» Національної поліції // *Безпека дорожнього руху: правові та організаційні аспекти* : матер. міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кривий Ріг, 22 лист. 2016 р.). Кривий Ріг : ДЮІ МВС України, 2016. С. 55–58.

3. Про центральні органи виконавчої влади : закон України від 17.03.2011 № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38 Ст. 385.

4. Проневич О. С. Функції поліції (міліції): нормативно-доктринальна інтерпретація. *Право і Безпека*. 2010. № 4 (36). С. 141–146.

5. Про адміністративні послуги : закон України від 06.09.2012 № 5203-VI // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17> (дата звернення: 12.04.2018).

Одержано 16.04.2018

УДК 159.922.763

Валентина Валеріївна Московченко,

*викладач кафедри соціології та психології факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ*

ФАКТОРИ УХВАЛЕННЯ РІШЕНЬ У ДЕВІАНТНИХ ПІДЛІТКІВ

Соціально-економічні перетворення в Україні на початку ХХІ століття, поряд з позитивними змінами в суспільстві, посилили такі негативні тенденції, як різке зниження затребуваності духовних цінностей, наростання процесів деформації сім'ї, соціальну та психологічну дезадаптацію дітей і підлітків, загострення кримінальної обстановки і т. д.

Складний процес трансформації суспільного розвитку і радикальних перетворень сучасної дійсності, пов'язаний з кризою багатьох сфер життєдіяльності, негативно позначився на зростанні правопорушень серед неповнолітніх.

У кризовому суспільстві кількість факторів, що впливають на криміногенну ситуацію, збільшується. Цьому сприяють проблеми з працевлаштуванням, згортання культурних, спортивних, оздоровчих програм, падіння рівня життя в країні, а також зниження